

Metodologia de treball per racons com a base del Programa Educatiu del CEIP Joan Fuster

Objectiu principal

Consolidar el treball per racons com a eix metodològic principal a Primària, afavorint un aprenentatge autònom, manipulatiu, inclusiu i competencial, que permeti atendre la diversitat de tot l'alumnat.

Com a component essencial, el Programa Connectats (Altes Capacitats) s'integra dins del treball per racons, oferint una resposta enriquidora i inclusiva per a tot l'alumnat per potenciar l'enriquiment curricular i donar resposta específica a l'alumnat amb talent o doble excepcionalitat, dins del mateix entorn metodològic.

Actuacions prèvies i preparació

- Planificació del treball per racons dins de l'horari setmanal, utilitzant franges de suport, PT o educadores.
- Disseny i delimitació dels espais a l'aula, garantint que siguin accessibles, atractius i funcionals.
- Selecció i elaboració de materials manipulatius i jocs educatius, prioritant els de creació pròpia i elements naturals.
- Formació del professorat en metodologies actives, regulació emocional i atenció a la diversitat.
- Creació de la comissió Connectats, que assessora el claustre en la detecció i acompanyament de l'alumnat amb altes capacitats, coordinant-se amb els equips docents.

Materials necessaris

- Materials manipulatius i visuals per a cada racó.
- Fitxes d'autoavaluació (tipus semàfor o rúbrica).
- Graelles de registre per controlar el pas de cada alumne pels racons.
- Instruccions clares i visibles de cada activitat.
- Recursos d'enriquiment curricular per a l'alumnat amb altes capacitats (proposats pel programa Connectats).

Accions concretes

- Organització d'una xarxa de racons permanents a cada aula, amb activitats variades segons els objectius didàctics.
- Explicació prèvia dels continguts i normes d'ús dels racons durant assemblees o sessions d'aula.
- L'alumnat tria lliurement el racó i el temps de dedicació, sempre que acabe l'activitat abans de canviar.
- Desenvolupament d'activitats individuals o cooperatives, segons el nivell d'autonomia.

El Programa Connectats s'integra com a estratègia transversal d'enriquiment, oferint reptes, tasques obertes o projectes específics dins dels racons.

Exemples de racons enriquits amb el Programa Connectats:

- Reptes matemàtics amb diferents nivells de dificultat.
- Creació literària amb propostes obertes i creativitat guiada.
- Propostes de ciència obertes amb materials per a investigació autònoma.
- Desenvolupament del pensament lateral amb jocs de lògica i enigmes.

Rols del professorat i de l'alumnat

Professorat:

- Planificar i preparar els racons, ajustant el nivell de dificultat.
- Acompanyar i observar, fent propostes personalitzades.
- La comissió Connectats col·labora amb el professorat en la planificació dels racons, assegurant que les activitats d'enriquiment estiguen integrades dins del marc metodològic general.
- Registrar observacions i avaluar competencialment el progrés.

Alumnat:

- Exercir un paper actiu i responsable en la tria i execució de les activitats.
- Organitzar-se el temps, respectar torns i cuidar el material.
- Autoavaluar el seu propi procés d'aprenentatge.
- Les propostes del Programa Connectats, tot i estar pensades per a l'alumnat amb altes capacitats, estimulen també la motivació, la creativitat i el pensament crític de tot l'alumnat.

Metodologia

- Treball per racons com a estructura base d'aprenentatge.
- Aprenentatge autònom, actiu i vivencial, amb protagonisme de l'alumnat.
- Atenció inclusiva i personalitzada, adaptant continguts i ritmes.
- Aprenentatge cooperatiu i competencial, amb activitats que fomenten la comunicació i la creativitat.
- Programa Connectats com a estratègia integrada d'enriquiment curricular dins d'aquesta metodologia, afavorint el desenvolupament del talent sense separar l'alumnat del seu grup.

Temporalització

- Aplicació setmanal i continuada durant tot el curs escolar, des d'Infantil fins a 6é de Primària.
- Racons rotatius i revisables segons les necessitats i el moment del curs.
- Reunions quincenals de la comissió Connectats per coordinar accions i fer seguiment dels casos detectats.

Seguiment i avaluació

- Observació directa del treball i actitud a cada racó.
- Autoavaluació i coavaluació amb eines visuals i senzilles.
- Rúbriques i dianes d'aprenentatge per valorar competències i hàbits.
- Registres individuals i graelles per al control de participació i evolució.
- Valoració conjunta del claustre i la comissió Connectats per revisar i millorar les pràctiques d'aula. Inclouen indicadors específics per valorar el desenvolupament del talent, la creativitat i la iniciativa.

Altres aspectes rellevants

- El treball per racons fomenta l'autonomia, la iniciativa i la capacitat d'autoregulació.
- Potencia la inclusió real, ja que tot l'alumnat participa en el mateix marc metodològic.
- El Programa Connectats reforça aquesta estructura oferint respostes enriquides i flexibles per a l'alumnat amb talent, sense crear itineraris segregats.
- S'afavoreix així un model de centre competencial, inclusiu i innovador, on el treball cooperatiu i l'enriquiment van de la mà.